

Sammlaren

Tidskrift för

svensk litteraturvetenskaplig forskning

Årgång 118 1997

Svenska Litteratursällskapet

REDAKTIONSKOMMITTÉ:

Göteborg: Lars Lönnroth, Stina Hansson

Lund: Per Rydén, Margareta Wirmark, Eva Hættner Aurelius

Stockholm: Ingemar Algulin, Anders Cullhed

Uppsala: Bengt Landgren, Johan Svedjedal, Torsten Pettersson

Redaktörer: Hans-Göran Ekman (uppsatser) och Claes Ahlund (recensioner)

Distribution: Svenska Litteratursällskapet,

Litteraturvetenskapliga institutionen, Slottet ing. A0, 752 37 UPPSALA

Utgiven med stöd av

Humanistisk-Samhällsvetenskapliga Forskningsrådet

Redaktionen tackar de professorer i ämnet som verkat som referenter under en tvåårsperiod:

Ingemar Algulin, Anders Cullhed, Eva Hættner Aurelius, Ulla-Britta Lagerroth och Thure Stenström.

Bidrag till *Samlaren* insändes till Litteraturvetenskapliga institutionen, Slottet ing. A0, 752 37 Uppsala. Samtliga insända uppsatser granskas av externa referenter. Ej beställda bidrag skall lämnas först i form av utskrift och efter antagning även på diskett i något av ordbehandlingsprogrammen Word for Windows, Word for DOS eller Word Perfect.

ISBN 91-87666-12-x

ISSN 0348-6133

Printed in Sweden by
Gotab, Stockholm 1998

terpretation and Overinterpretation hävdar att "interpretation is interesting only when it is extreme". Frågan är om Eco och Culler är kompatibla, d.v.s. om den rättgångssituation Littberger skisserar är en rimlig bild. Littbergers ymniga referat ger snarast läsaren ingivelsen att Eco och Culler tycks ha helt olika syften och olika intressen vad gäller tolkning och kanske inte ens är överens om betydelsen av ordet "tolkning". Littberger talar om Ecos "välgörande stringens" och Cullers "goda värnande om tolkningens frihet" och söker relatera de goda egenskaperna till en pedagogisk situation, där de många goda idéerna bör komma först och stringensen senare. Så har gräsmattan nedklippts och blivit jämn och rak. Men ett överraskande intressant hugskott skjuter upp ur marken, nämligen en diskussion av adjunkt B:s paranoiska historia i Ivo Andićs novell "Tecken".

Per Erik Ljung tycks ha svårigheter med det ideologiska arvet från latinundervisningen när han ger en lärd översikt över svartsjukans, frieriets och korgarnas transformationer i litteraturen för att till sist komma fram till Sextus Propertius. Ljung är öppen och perspektivrik och visar fram mångsidigheten i Propertius diktning till Cynthia. Däremot uppstår vissa problem av språklig karaktär när han försöker relatera svartsjukans gradvisa glidningar till en nutida kontext: "Nå, efter att ha bett henne [Cynthia] dra åt helvete går Propertius vidare i sin analys" (s. 404). Nu är ju inte Propertius riktigt så vulgär i sina uttryck, eller rättare sagt, han är (precis som vissa andra latinska skaldar) så vulgär *också*; men samtidigt är han stilistiskt raffinerad, allusionsrik och subtil. Den som drabbades av en latinsk sarkasm blev, om han var bildad, hårdare åtgången än den som blir ombedd att "dra åt helvete".

Maria Schottenius noterar att "den moderna, emanciperade, befriade kvinnan" icke tycks stå i fokus i tre brett upplagda (och mycket lästa) romanserier av nordiska författarinnor: Kerstin Ekman, Kirsten Thorup och Herbjørg Wassmo, där i stället ett fiasko för kvinnan skildras. Samhället är "för starkt och för hårt" och kvinnan hittar andra utvägar av religiöst eller metafysiskt slag. "De tre romanserierna slutar alla med en försoning i döden." (s. 430).

Anders Ohlssons studie av filmens funktion i Per Gunnar Evanders "Berättelsen om Josef" är en värdefull interartiell analys. Lars Elleström lyfter i en studie av Thekla Knös fram ett lyriskt författarskap han anser "alltför lättvindigt [ha] kategoriserats enligt olika modeller" (s.151) genom att betona ironiska undertoner och ambivalenta inslag i skaldinnans dikter. Enligt min mening tenderar hans intressanta essä att såväl överdriva hennes bortglömdhet som hennes kapacitet. Frågan är om essän inte hade vunnit på att mera uppehålla sig vid Thekla Knös problematiska sidor.

Ingemar Oscarsson ägnar sig åt världsbild, utrikes-

material och osynliga rapportörer i "Nyhetsförmedling och nyhetsberättande i svensk 1790-talspress". Intressantast i bidraget är Oscarssons analyser, t.ex. av ett en dryg sida långt reportage i *Götheborgs Allehanda* 26.11.1793 om Philip Egalités avrättning.

Staffan Valdemar Holms iscensättning av Wedekinds *Lulu* är ämnet för Birthe Sjöbergs "Den dansande övermänniskan. Nietzscheanska tankegångar i teaterföreställningen *Lulu*". *Also Sprach Zarathustra* och de holmska egenheterna hamnar i fokus på viss bekostnad av Wedekinds text, men Sjöbergs bidrag är spännande som ren föreställningsanalys.

Bokens sista avdelning "I diktens trädgård" innehåller bl.a. Vasilis Papageorgious subtila tolkning "Den pastorala bejakelsen i John Ashberys dikter". Hos Ashbery göres "det lugna konstaterandet att naturen, just innan den skulle kunna tematiseras", har motarbetat förnuftets följdriktighet, understrukit det amorfa i diktens förlopp och skärpt kontrasten mellan det som försöker undfly självklarheten och det som bryr sig varken om undflyendet eller självklarheten" (s. 468). Hos Ashbery är den talande "inte ute efter någon respons", de frågor "vi möter är själva responser, övningar till möjligheten att kunna ge svar" (s. 469). Mötet mellan människa och natur blir i Ashberys poesi lika komplicerat som ett möte mellan ett jag och ett du som aldrig kan mötas.

Den person som har flest hänvisningar enligt registret är Fredrik Böök (medan moderna litteraturteoretiker dessvärre oftast lämnas därhän). För att ge ytterligare emfas åt det lundensiska arvet nämnes Bengt Lidfors och Emil Kléen i flera av bidragen. Blott en lundaforskare (denna gång Jenny Westerström) torde vara benägen att jämföra Tua-kotteriets aktiviteter 1891–92 med fosforisternas vid seklets begynnelse.

Men det lundensiska märks också i omsorg och ordentlighet, precis som i Louise Vinges trädgård (se fotografi). Sist i boken finner läsaren en välbehövlig bibliografi över Louise Vinges skrifter. Litteraturforskaren kan glädja sig åt ännu en välkomponerad och gedigen lundensisk festskrift.

Men vart tog det gåtfulla enhörningen vägen? Dvälsen i Louise Vinges egen redskapsbod?

Roland Lysell

Möten med Tegnér, redigerad av Ulla Törnqvist. Tegnér-samfundet. Lund 1996.

Möten med Tegnér är titeln på en koncis liten volym som Tegnér-samfundet utger i samband med sitt 50-årsjubileum. Gabriel Jönssons lätt patetiska "Möten med Tegnér i Växjö och Lund" slår an en ton, som dock strax klingar ut i Louise Vinges sakliga studie "Tegnér och

den inspirerande inspirationen". Tegnér var skald och präst. Hans prebende var Stävie och Lackalänga, där han predikade vid de stora kyrkliga högtiderna. Louise Vinge försöker visa vad kyrkan betyder i ett halvduzin kända dikter. Hennes tanke är att "själva 'det heliga rummet' och den andligt inspirerande innebörden av de ceremonier som försiggår i det, är ett tema som binder dikterna samman". Diktarens "djärvhet i teckningen av inspirationen" kommer ur "själva kombinationen 'skald och präst'" (s. 9).

"Prestvigningen" har en psalmtön och dikten är "tydligt lokaliserad till kyrkorummet". Än tydligare är de rumsliga referenserna i "Epilog vid Magister-Promotionen i Lund 1820", där kyrkorummet är detsamma, Lunds domkyrka. Tanken att de prästvigde respektive nypromoverade skall vara "förkunnare och medlare mellan himmelskt och jordiskt" är också snarlik. "Nattvardsbarnen", en idylliskt på hexameter, läses av Louise Vinge som en dikt om hänryckningen (pingsten) och om ingivelsen. En viktig poäng ligger däri att den gamle prästen inte gripes av en skaldisk ingivelse, utan av en "ingivelse till en poetisk handling" (s. 19). En liknande berättelse finner vi i "Jätten Finn", men här är det sublima ögonblicket, representerat av invigningen av domkyrkan, återberättat som *ett minne*.

Den sista av de dikter som beaktas är "Vid Magister-promotionen i Lund d. 23 Junii 1829" där Tegnér promoverar Oehlenschläger inte som doktor, utan som diktare.

Louise Vinges uppsats är överskådlig och pedagogisk; Åke K. G. Lundquist har däremot vissa svårigheter med pedagogiken när han i "Frithiofs saga på väg" redogör för det svenska och danska mottagandet av diktverket. Han tenderar att alltför lätt hamna i längre utredningar av biaspekter, t.ex. personhistoria om översättarna, och glömma bort att återknyta till sammanhanget.

Lundquist diskuterar inledningsvis Atterboms anmälan i *Svensk Literatur-Tidning* av de strofer av *Frithiofs Saga* som publicerades i *Iduna*. När bokupplagan kommit och verket anmäldes i *Stockholms-Posten* påtalade anmälnaren A. Lindeberg brister i Första sången, vilket irriterade Tegnér.

I Danmark fick *Frithiofs Saga* fyra recensionier och Tegnér prisades bl.a. för klar och lätt versbehandling och enkelhet (H.A. Gyllenborg). Han anses dock som en bättre skildrare av närvarande tid än förfluten (Chr. Molbeck). J.L. Heiberg är negativ: stoffet, sentimental och reflekterande kärlek, "strider mot planen och blir inte hjälpt av utförandet". Tegnérs associativa och hoppade bilder kritiserar likaledes (s.49).

Lundquist går därefter igenom översättningar till danska, norska och tyska. I och med Crusells tonsättning från 1827 kom enstaka sånger som "Rings drapa" att tjäna som melodiförlagor även i Danmark. Till sist diskuterar Lundquist schweizarna Bonstetten och H.-F.

Amiel. Problemet med Lundquists informationsrika och läsvärda studie, som representerar en viss typ av äldre forskning, är att den ger läsaren för litet av allmänna slutsatser och sammanfatningar.

Nils Palmborgs kulturhistoriskt inriktade uppsats "Diktarkröningen i Lund 1829" behandlar promotionen av Oehlenschläger i Lunds domkyrka med lagerkransen och de avslutande "improviserade" tretton hexameterraderna i "Vid Magister-promotionen i Lund d. 23 Junii 1829".

Vilken betydelse har Tegnér och några andra personers agerande vid detta tillfälle haft för skandinavismens historia? Fram till det första skandinaviska nationalekonomiska mötet 1863, då Peter Wieselgren höll ett berömt tal, tycks skandinavismen mest ha varit en angelägenhet för diktarna. Gustaf Ljunggren och Lauritz Weibull understryker emellertid 1880 respektive 1900 emfatiskt de tretton tegnérska radernas betydelse som historisk milstolpe, medan Julius Clausen snarare är benägen att se ångfartyget Caledonia's trafik Köpenhamn-Malmö 1828 som den epokgörande händelsen.

Palmborg gör en omsorgsfull genomgång av källorna. Biskop Tegnér's uppdrag som promotor å kanslers vägnar var en sent uppkommen idé understödd av hans son Christopher, som det året tillhörde promovendi, och biskopinnan, Anna Myhrman. Biskopen behövde begära tjänstledighet från riksdagen som den 23 juni ännu inte skulle ha avslutat sitt arbete. Christopher kan också vara den som utverkade att fadern inte bara promoverade utan också skrev sin prolog. Samtidigt lyckades Wieselgren, då bibliotekarie vid universitetet, vid ett köpenhamnsbesök få ett löfte av Oehlenschläger att besöka Sverige just under de aktuella junidagarna.

Historien rymmer sedan åtskilliga poänger, bl.a. den att den hädangångne professor Lidbeck finns med på Constantin Hansens oljemålning av skaldekröningen. Pressens referat och Oehlenschlägers livfulla skildring citeras av Palmborg. Fem dagar senare följde en akademisk fest i Köpenhamn för 300 svenskar.

Hur kung, kronprins och regering i Stockholm skulle reagera på Tegnér's något självsvåldiga tilltag med lagerkrans och tretton hexameterrader i domkyrkan var ännu oklart. Först 18 september kom efter en rad skrivelser i ärendet konungens tillstånd att utfärda ett doktorsdiplom och Oehlenschläger tilldelas även Nordstjärneorden. Palmborgs slutsats är att skådespelet i Lund och Köpenhamn, "stätligt, entusiasmerande, en idealismens triumf över vardaglighetens trångsyn" (s. 107) nog haft ringa politisk betydelse och blivit en "historisk milstolpe" (s. 108) först långt senare. Men Palmborgs framställning utvecklas mot slutet till mycket mera än en källkritisk redovisning, då han sätter in Tegnér's agerande i ett större sammanhang: Tegnér's självständiga hållning i riksdagen.

Tegnérutgivaren Christina Svensson analyserar ”Ragnarok” – en dikt om undergång”. Tegnér skrev dikten i augusti och september 1840 på Kungsholmen i Stockholm, arbetade vidare i Schleswig och avslutade texten i hemmet hösten 1841.

”Ragnarok” skickades till Beskow som blott vidarebefordrade 75 rader (av 291) till tryckning i *Svenska Biet*. Hela dikten trycktes först i Tegnérksamfundets utgåva 1996. Christina Svensson framhåller nu att ”Ragnarok” visar hur Tegnérns diktning förändras under sjukdomen. I en anteckning i manuskriptet hänvisar Tegnér själv direkt till ”Sång till Solen” (”En Apekatt till Solsången, en Tegnerismus”). Svensson noterar hur de båda dikterna står ”i ett antitetiskt förhållande till varandra: Sol-Nordstjärna, rörelse-stillastående, dag-natt, kristendom-nordisk mytologi, klart-dunkelt” (s. 117). Hon går noggrant igenom den senare diktens allusioner och lyfter fram ”diktjagets drag av självbespeglning”, när det jämför sig med den stillastående Nordstjärnan och påminner om Tegnérns uppfattning om sig själv som en fast vilja i ett politiskt kaos. Svensson påvisar sedan i en jämförelse mellan de båda texterna ytterst intressanta skillnader i detalj: versrytmen har blivit knaggligare. Tegnér är på väg mot en ny typ av rim (”faller” / ”all Er”) och språket är expressivt, t.o.m. expressionistiskt. Hon jämför sedan ”Ragnarok” med ”Voluspá” och visar hur Tegnérns synbara flöde av associationer utan sammanhang i själva verket detalj för detalj går tillbaka på nordiska myter och konventionella symboler, t.ex. magneten.

Men allt går inte att förklara, t.ex. vissa pronomina. Christina Svensson finner att Tegnér anknyter till tidens symbolik och metaforik, men sättet att kommunicera har nu blivit annorlunda: ”kommunikationen mellan textens avsandare och mottagare” fungerar inte. För att förstå detta fenomen anför hon Rosenbaum & Sonnes *Psykos och språk*, som bl.a. bygger på Greimas och Lacans teorier. Utmärkande för psykotikerns sätt att kommunicera är t.ex. att utsägelset förhållanden, d.v.s. förhållandena tid-rum-personer, blir instabila i skrivsituationen, även om syntax och rättstavning skulle vara felfria. Svensson är mycket medveten om att det är problematiskt att applicera Rosenbaum & Sonnes teori, som avser vardagsspråk, på poesi, liksom om att ”Ragnaroks” likhet med modernistisk poesi blott är en likhet på ytan. Hon har de bästa metodiska hjälpmedel i hand för att handskas med Tegnérns sjukdomspoesi.

Carl Fehrman riktar blickarna bakåt, mot vetenskapshistorien, i ”Esaías Tegnér inför psykiatrin. Ett stycke medicinsk litteraturhistoria”. Redan inledningsvis kan Fehrman konstatera att diagnoserna ”skiftat karaktär var gång psykologien bytt kostym” (s. 136). Sjukjournalen från Schleswig är förkommen, däremot finns en medicinsk redogörelse av en av skaldens läkare, Carl Ulrik Sondén.

Blev Tegnér sjuk 1825 eller 1840? Tegnér själv yttrade sig utförligt om sitt kroppsliga och själsliga lidande vid tiden för tillkomsten av ”Mjeltsjukan” till Brinkman och Brandes ställde diagnosen att skalden intagits av människoförakt och anför det avbrutna förhållandet till Euphrosyne Palm. Gustaf Ljunggren ansåg däremot att Tegnérns leversjukdom räckte som förklaringsgrund. En liknande ståndpunkt intogs av Schück, som ansåg att det vore monomani att tillskriva Eros allt. Även heriditära förhållanden kunde anföras, såsom Tegnérns ”fruktan för den sinnessjukdom som fanns i släkten”.

Sedan P.J. Möbius publicerat sina patografier över Goethe, Rousseau och Nietzsche, där han iakttagit att känslolivets svängningar hos en viss personlighetstyp är av periodisk karaktär, kunde forskarna ställa mer preciserad diagnos på den hädangångne patienten. På släktingarnas begäran undersökte Bror Gadelius allt väsentligt material för en studie 1927 och kom fram till att Tegnér varit mano-depressiv.

Tegnérforskaren Algot Werin blev emellertid inte övertygad, utan ville förlägga insjuknandet till 1840 och låta den åderförkalkning som orsakade slaganfallet detta år även förklara den själsliga sjukdomen. Werins kollega Olle Holmberg ville modifiera Gadelius diagnos så att även schizoida drag hos Tegnér borde anföras.

Torsten Sondén applicerade 1946 i sin analys Sjöbringstermen ”substabil” på skalden. Sondén visade att pessimismen hos Tegnér länge kan ses som förorsakad av yttre händelser, men fann ”affektinkontinens” fr. o. m. 1825 och medicinforskarens tankar fördes till ”arterioskleros”.

Medicinforskaren Philip Sandblom återknöt till de äldre teserna och förklarade Tegnérns psykiska lidande med kroppslig ohälsa. Sandblom insåg dock att sjukdomen kom att bli en poetisk tillgång för Tegnér.

Efter 1950 har medicinsk och psykiatrisk forskning inte yttrat sig om Tegnér. Fehrman kan blott notera att skalden icke var känd för psykiatriforskaren Kay Redfield Jamison som behandlade hundratalet skapande konstnärer i *Touched with Fire* 1993.

Däremot återkom givetvis Algot Werin till ämnet i sin tvåbandiga Tegnérmonografi 1974–76 som refereras utförligt av Fehrman. Så vitt jag kan bedöma talar många omständigheter för att Werins kloka synpunkter kommer att stå sig även inför eftervärlden.

Mycken av den psykiatriska forskning Fehrman beskriver är oss fjärran idag. Människan Tegnér lär psykiatrin och medicinen aldrig komma in på livet, och sjukdomsdefinitioner skiftar med konjunkturen. Vad som emellertid står sig är skaldens eget yttrande: ”Var går gränsen mellan geni och galenskap? [– – –] Är icke geni en sjukdom, en abnormitet?”

Möten med Tegnér är alltså en värdefull, och som sig bör heterogen, samling uppsatser, där forskning av mera

konventionellt slag står sida vid sida med nya rön, föreläsningssliknande framställningar publiceras bredvid detaljerade utredningar och kulturhistoria kombineras med textanalys. Louise Vinges uppsats visar hur dagens mer avspända förhållande till teologin åter kan göra oss uppmärksamma på förhållanden man knappt diskuterat sedan 50-talet och Christina Svensson visar föredömligt hur modern textanalytisk forskning med hjälp av olika metoder kan komma mycket långt vad gäller förståelsen av Tegnérns sjukdomsposi.

Roland Lysell

Esaias Tegnér, *Samlade Dikter*, utgivna av Tegnérnsamfundet, Del VII 1840–1846, red. av fil. dr. Christina Svensson. Tegnérnsamfundet. Lund 1996.

Tegnérnsamfundets utgåva av Esaias Tegnérns *Samlade Dikter* har nu avslutats med en sjunde del. Tryckningen, som tidigare bekostats av bl.a. HSFR, har denna gång finansierats av Kungl. Humanistiska Vetenskapssamfundet i Lund, Thora Ohlssons stiftelse samt en privatperson.

Första delen, som utkom 1964, hade redigerats av den redan 1961 avlidne Fredrik Böök med Åke K. G. Lundquist som medverkande. Lundquist kom sedan att ensam ta över utgåvan fram till och med del IV (*Fritshofs Saga*). I del V–VII har editionsarbetet utförts av Christina Svensson. Hennes arbete upplades så att diktingen 1825–1830 skulle ingå i del V, diktingen 1831–1840 i del VI och den s.k. sjukdomstidens dikting från och med juli 1840 i band VII. Lundquists kommentarer i del I–IV är mycket innehållsrika och värdefulla för framtida forskning, men av allt att döma så utförliga att en utgåva av hela Tegnérns produktion utifrån liknande principer hade varit mycket svår att genomföra. Christina Svenssons kommentar i del V och VI är föredömligt saklig, pedagogisk och koncentrerad.

Del VII har utgivits efter andra principer än del V och VI, där Ausgabe letzter Hand, d.v.s. Tegnérns sista tryckta version, valdes som bastext. Här har Christina Svensson i stället följt den sista handskriften (eller någon gång den fullständigaste, eller den som har mest karaktär av renskrift). Principen är naturlig, då de flesta texterna i del VII hittills varit otryckta. De få texter som trycktes under skaldens livstid har inte förmedlats av Tegnér själv till tryckeriet.

Tidigare samlingsutgåvor inneslöt endast delar av denna sjukdomsproduktion som naturligtvis inte präglas av samma kraft och klarhet som Tegnérns dikter då skalden stod på höjden av sin levnads branter. Wrangel och Böök har i sin utgåva från 1925 (WoB) tagit med ett texturval i det band som där omfattar sjukdomstidens dikting jämte brev. Detta urval är knappast längre

präglad av 1800-talets religiösa, men väl av dess erotiska och estetiska censur. Christina Svensson, däremot, låter trycka allt som finns i handskrift och allt som ingår i WoB. Hennes disposition är betydligt lättare att följa än WoBs. Hon börjar med poem med anknytning till tidigare dikting, fortsätter med i tur och ordning dikter skrivna på Kungsholmen, "Resminnen" påbörjade på båtfärden till Köpenhamn, dikter skrivna i Schleswig och slutligen dikter fr.o.m. maj 1841.

Diktningens art skapar problem även i denna volym, men nu snarast på grund av omfånget; översättningarna av Herder och Wieland är skrymmande. 1840-talets produktion är mycket stor i förhållande till tidigare decenniers. Om principerna från del V och VI med ett relativt spatiöst tryck av bastexten, varje dikt på ny sida och nyttiga och goda kommentarer behållits, skulle förmodligen Christina Svensson ha behövt ett utrymme motsvarande tre digra volymer. Det är begripligt att ett litterärt sällskap som Tegnérnsamfundet ryggat inför tanken att presentera sitt objekt på ett sådant sätt att de delar av verket som håller lägre kvalitet kommer att alltför kraftigt dominera en utgåva. Därför har man beslutat sig för 337 tättryckta (i mitt tycke alltför tättryckta) sidor i del VII mot 129 respektive 152 spatiösa i del V respektive VI. Kommentaren omfattar endast något över 100 sidor, medan de båda föregående kommentarerna utnyttjar 150 sidor vardera.

Handskriftsmaterialet är relativt omfattande, även vad gäller antal manuskript till samma dikt, och utgivaren är i allmänhet mycket klok i sitt val av bastext. Christina Svensson väljer t.ex. att publicera "Lyran" och "Akademin" var för sig och förpassa "Afsked", den variant som valts av WoB och utgör ett slags syntes av båda dikterna, till kommentaren. Redovisningen av tryck och handskrifter är klar och tydlig, men stundom tyvärr något ytlig och Svenssons förhållande till WoB framgår oftast inte. Hon formulerar själv principerna: "alla varianter av en bastext" redovisas inte alltid, "utan bara de viktigaste avvikelserna". Inte heller "de allra oredigaste och mest svårtydda varianterna finns med". Var gränsen går mellan de viktigaste och de övriga avvikelserna blir tyvärr inte klart.

Svensson har även utnyttjat tidigare ej beaktat material, t.ex. Torsten Tegnérns papper i Stockholms Stadsarkiv.

Esaias Tegnér planerade under 1840–41 en samlad utgåva, först 5 band poesi och 5 band prosa, sedan 20–30 band, därefter 2–300 volymer och till sist enligt hans egen hopsummering 453 band, men då inkluderande översättningar, t.ex. 33 från danskan! Detta öppnar givetvis frågan huruvida Tegnér var sinnessjuk eller inte, och, om så var fallet, vilken typ av sinnessjukdom han led av. Christina Svensson kan här hänvisa till Carl Fehrmans uppsats i ämnet och stannar själv för uppfatt-